

Samenvatting van het bewonerspanel

Samenvatting van de vragenlijst

Vraag 1. Bent u geïnteresseerd in de geschiedenis van Utrecht? 80% van de respondenten is geïnteresseerd of erg geïnteresseerd.

Vraag 2. Welke rol heeft de geschiedenis van Utrecht in uw leven? 89% antwoordt dat de geschiedenis een rol speelt; 84 % geeft aan 'ik geniet als ik buiten op pad ben'; 63% leest erover in krant of boek.

Vraag 3. Welke onderdelen van de Utrechtse geschiedenis vindt u dat bewaard moeten blijven? De historische gebouwen (97%), werven/ Vaartse rijen/ Maliebaan (95%), museale zaken (74%) en diverse historische objecten (bruggen, boten, auto's; 68 %) scoren hier hoger dan taal en literatuur (41%)

Vraag 4. Wat vindt u behoren tot het erfgoed van Utrecht? 98% heeft hier een mening over; de verdere scores lopen uiteen: middeleeuwse gebouwen (97%). Vestingwerken en forten (91%), historische parken (90%), 19^e eeuwse woningcomplexen zoals Zeven Steegjes (86%), Neogotische gebouwen zoals de Willibrordkerk (85%), modernistische gebouwen, zoals het Rietveld-Schröderhuis (75%), industrieel erfgoed, zoals Cereol (67%); naoorlogse woningen zoals in Hoograven (25%).

Vraag 5. Worden te veel of te weinig historische gebouwen bewaard in Utrecht? Te veel (2%); niet te veel, niet te weinig (42%); te weinig (24%); weet niet / geen mening (33%).

Vraag 6. Welke functies vindt u passend bij hergebruik van erfgoed? Hergebruik van een kerkgebouw als zalencentrum (70%), maken van woningen in een kerkgebouw (79%), leegstaand groot monument verbouwen tot bibliotheek of tot bioscoop (89%, resp. 86%), op de forten van de NHW woningen bouwen (47%), een culturele broedplaats in een fabrieksgebouw (77%).

Vraag 7. Wat is volgens u een goede verhouding tussen nieuwbouw en monumenten in Utrecht? In het uiterste geval een monument slopen/ verplaatsen (2%), nieuwbouw gaat bij belangrijke projecten voor (3%), nieuwbouw wordt afgestemd op de aanwezige bebouwing, evt. wordt minder nieuwbouw gerealiseerd (62%), nieuwbouw mag nooit de uitstraling van het monument verhinderen. Evt. afzien van nieuwbouw (34%).

Vraag 8. Wat is volgens u een goede rol van de gemeente Utrecht bij het bewaren van onze monumenten? De gemeente zorgt voor het hoogst noodzakelijke, de bescherming van gemeentelijke monumenten (46%), de gemeente weerhoudt initiatiefnemers van al te rigoureuze ingrepen in monumenten (58%), de gemeente maakt eigenaren enthousiast om hun monument in stand te houden (75%), de gemeente zet belastinggeld in om eigenaren te helpen bij het onderhoud van hun monumenten (45%).

Vraag 9. Heeft u suggesties hoe om te gaan met het Utrechtse erfgoed? Samenvatting van de 506 reacties op deze open vraag, gebundeld in de volgende categorieën:

Algemeen

- Alles in stand houden, wat je sloopt komt nooit meer terug
- Historisch erfgoed kan goed bijdragen aan een internationale uitstraling

- Bepaal de definitie van Utrechts erfgoed, communiceer over wat erfgoed is en waarom het belangrijk is dit te behouden; stimuleren van toerisme door het Erfgoed in te zetten
- Maak een lange termijnvisie op behoud, onderhoud en kosten van openbare en economisch incurante monumentale objecten
- Enkele objecten moeten worden overdragen aan multinationals
- Er alles aan doen om de oude binnenstad te behouden
- Denk eerst aan de stad van je kinderen en dan pas aan de verkiezingen
- Consistent beleid, niet iedere vier jaar een nieuwe visie op erfgoed of pilotprojecten van wethouders, die in de bureaulade verdwijnen
- De waarde van erfgoed kan uitgedrukt worden in geld, dus ook baten en lasten; het economisch/financieel standpunt kan helpen bij prioriteiten te stellen
- De leefbaarheid op lange termijn wordt sterk beïnvloed door de uitstraling, de gemeente heeft de verantwoordelijkheid het erfgoed in stand te houden terwijl ze flexibel is met functionele herbestemming
- Wees niet te bescheiden, geen stad in de Noordelijke Nederlanden heeft de historische diepgang van Utrecht
- De gemeente moet een meer activerende, initiërende en katalyserende rol spelen bij behoud van ons erfgoed
- Maak een alomvattend beleid, waarbij recreatie, wonen en werken in en rond monumenten plaats kan vinden
- Utrechters zijn trots op hun erfgoed, het trekt toeristen aan en dat zorgt voor inkomsten en werkgelegenheid
- Een kleine heffing op inkomsten uit toerisme kan ten goede komen aan onderhoud van erfgoed. Particulier geld en overheidsgeld kan elkaar versterken, dus ook fondsenwerving onder bewoners. Moedig grote Utrechtse bedrijven actief aan voor sponsoring voor erfgoed
- Het is het erfgoed dat Utrecht zo aantrekkelijk maakt om er te wonen, werken en recreëren. Het erfgoed is een van de pijlers van Utrecht, dat vraagt om investeringen en te denken op de lange termijn.
- Erfgoed en leefbaarheid is vaak ondergeschikt aan de economische groei en ontwikkeling; het gemeentebestuur moet beleid voeren dankzij en voor de burger en niet andersom
- Er moet meer aandacht zijn voor flora en fauna rondom het erfgoed; gedegen onderzoek door mensen met deskundigheid en een gedegen aanpak van natuurbescherming is een taak van de gemeente
- Historische gebouwen geven de stad sfeer en laten de geschiedenis van de stad mooi zien
- Utrecht moet de uitstraling houden van een 'dorpse' grote stad; Utrecht is een groot historisch dorp, laat het ook zo blijven
- Utrecht heeft als enige van de vier grote steden een compacte historische binnenstad, met alles binnen loopafstand, hier kan de stad mee scoren
- Utrecht is de mooiste stad van Nederland, het Utrechts erfgoed heeft de mogelijkheid dat aan de buitenwereld te laten zien
- Probeer Utrechtse monumenten op de Werelderfgoedlijst te krijgen

Samenwerking

- Samenwerking met Oud Utrecht, Universiteit, Centraal Museum, Nederlands Architectuur Instituut, maar ook met VVV voor meer rondleidingen/ ontdekkingstochten
- Laat als gemeente zien dat je eigen initiatief toejuicht – bijv. natuur bij de Zilveren Schaats
- Betrek bewoners meer bij onderhoud en beheer; een project als Jongerius wordt gedragen door vrijwilligers; geef monumenten een lokale gebruiks- of ontmoetingsfunctie, vraag bewoners en bedrijven om donaties of vrijwillige inzet
- Spreekwoordelijke aandelen verdelen onder buurtgenoten van bijvoorbeeld tuinen en parken; laat buurten een monument adopteren
- Breng het erfgoed zoveel mogelijk samen met de culturele sector, zie kunstfestival KAAP op Fort Ruigenhoek; meer culturele of bedrijfsverzamelplaatsen, atelierruimte en ruimte voor horeca
- Cultureel erfgoed moet goed onderhouden worden door samenwerking van eigenaren en gemeente; erfgoed moet meer ter beschikking komen aan amateurverenigingen
- Dit soort enquêtes houden wanneer erfgoed ten onder dreigt te gaan of om plannen te toetsen
- In overleg met buurtbewoners nieuwbouw in combinatie met erfgoed toestaan
- Erfgoed onderbrengen in een stichting en de bewoners mede-eigenaar laten worden
- Erfgoed is ook groen: bijvoorbeeld bij Rotsoord: maak met simpel gras er een buurtproject van, zodat de buurt zich verantwoordelijk voelt voor een parkje

Informatie en toegankelijk van erfgoed

- Culturele Zondag houden over erfgoed
- Interactieve monumentenlijst op internet, met plannen, vorderingen, ontwikkeling omgeving en de gebruiksfunctie
- Monument van de week op RTV Utrecht; meer informatie bijvoorbeeld via RTV Utrecht
- Publiceer meer in media als huis-aan-huisbladen met oude foto's en historische onderwerpen
- Historie van de eigen woonomgeving aanbieden in de vorm van *factsheets* voor nieuwe bewoners
- (Toeristische) informatiebordjes op of bij monumenten, zodat iedereen bekend wordt met de historische waarde; bordjes over objecten, gebieden en vondsten met QR-codes
- Actief mensen informeren ook bij nieuw gebruik, op een leuke manier, bijvoorbeeld wijzen op oude details in horeca in een oud pand
- Fiets- en wandeltochten om mensen te laten genieten
- Als eigenaar graag meer informatie over wat wel en wat niet kan (o.a. op de website); eigenaren actief benaderen en wijzen op de waarde van hun pand; eigenaren ook aanspreken op hun verantwoordelijkheid voor het onderhoud
- Ben blij met de Open Monumentendag. De Open Monumentendag meer bekend maken, ook door flyers en posters; stuur een plattegrond naar alle inwoners met de bezienswaardigheden. Ook de 'open tuinendagen' stimuleren betrokkenheid van de bevolking

- Beter informeren voor het toerisme; niemand weet bijvoorbeeld dat Cereol een monument is en interessant is. Veel mensen hebben niet door hoe oud sommige gebouwen in Utrecht zijn
- Verbeter de zichtbaarheid: downloadbare wandel- en fietsroutes (mp3, podcast, apps, layar-applicatie met 3D-modellen voor smartphones)
- Geef via internet inzage over de aanwezige monumenten, hun huidige functie en eventueel lopende initiatieven
- Breng het erfgoed goed in kaart, exposeer het bij evenementen en promoot het online ook internationaal; Utrecht kan zich meten met Valencia, Gent en Geneve. Neem ook architectuur en natuur mee. Meer doen met rubrieken, columns in de Utrechtse media
- Utrecht kan veel leren van steden als Gent, Brugge (daar wordt verdiend aan toerisme), Den Haag (stichting die zoekt naar passende eigenaren voor een historisch pand), Amersfoort en Amsterdam (als het gaat om tegengaan van verkwallen van erfgoed); in Duitse en Engelse steden zijn goede voorbeelden van autoluwe binnensteden; in veel Italiaanse steden is erfgoed een kernwaarde
- Er zou een museum moeten zijn voor de geschiedenis en het erfgoed van Utrecht. Promotie van Utrecht voor het toerisme moet beter in gang worden gezet, dit is nu rampzalig
- De mogelijkheid van een abonnement voor een wekelijks of maandelijks e-mail met historische feiten
- Goed dat er subsidie is verleend voor historisch interessante plekken in Leidsche Rijn, zodat kinderen de historie van de woonomgeving leren kennen en waarderen
- Zorg dat bewoners op de hoogte zijn van (ver-)bouwplannen; erfgoed is pas erfgoed als de gehele bevolking snapt waarom die oude gebouwen in bewaring worden genomen.
- Naast de binnenstad hebben ook de buitenwijken veel historie, hier mag meer aandacht naartoe, met name de geschiedenis meer naar de bewoners brengen

Functies, herbestemming van monumenten

- Meer monumenten een woonfunctie geven, bijvoorbeeld door overdracht aan woongroepen
- Erfgoed geschikt maken voor broedplaatsen, atelierruimten, een mooie moderne kunsthall, sociaal-culturele bestemmingen, bedrijfsverzamelplaatsen, (buurt-) ontmoetingsplekken en cafés; Utrecht zit vol met creatief talent op alle gebieden
- Moderne zaken realiseren in monumenten, die ook de jeugd aanspreken
- De niet –unieke monumenten beschermen door alternatief gebruik toe te staan, onder de voorwaarde dat de originele staat zichtbaar blijft
- Voorkomen van opdeling in appartementen; niets vervangen door nieuwbouw maar herstellen of heropbouwen
- Behoud en ook zoeken naar nieuwe functies, zoals Louis Hartlooper Complex, dat is een prachtig voorbeeld (vaak genoemd in het panel als voorbeeld)
- Als een historisch waardevol gebouw zijn functie verliest, maakt het niet uit wat de nieuwe functie is, als het maar op een goede manier gebeurt
- Herbestemming gebeurt al eeuwen, indien functioneel dus niet blokkeren, denk ook aan tijdelijke bestemming. En herbestemming in plaats van sloop, ook voor moderne complexen, over 100 jaar vindt men het misschien fantastisch. Meer aandacht voor toerisme en logies in erfgoed, met name dure segment en low-budget

- Fort aan de Klop en Louis Hartlooper Complex zijn goede voorbeelden van herbestemming
- Leegstaand erfgoed zou van binnen gemoderniseerd kunnen worden door een ontwerpwedstrijd uit te schrijven onder beginnende architecten
- Vergunningen afgeven om van kerken ook woningen te maken, ze blijven behouden maar worden wel nuttig gebruikt
- Combinatie maken van openstellen voor publiek gebruik en verhuur aan bedrijven
- Ondernemers in historische panden extra promoten. Meer Bed and Breakfast in historische huizen. Kleine niet-vervuilende bedrijven huisvesten. Gunstige huurtarieven aanbieden aan jonge ondernemers
- Historische panden als het Postkantoor en de Bibliotheek moeten een publieke functie behouden; maak er bioscopen, bibliotheken, dansscholen e.d. van
- Zo'n stichting als voor de Villa Jongerius moet door de gemeente ondersteund worden
- Gemeentelijk bezit moet veel sneller verkocht worden aan particulieren; gemeenten moeten sneller en realistische handelen, vanwege woningnood, hoge huurprijzen voor studenten en leegstaand gemeentelijk bezit
- Oude huurwoningen moeten omgezet worden naar koopwoningen, zodat er beter onderhoud gepleegd wordt; graag meer levensbestendige woningen in erfgoed; zorg voor leegstandsbeheer om woningnood te verminderen en startende ondernemers een kans te bieden. Ontwikkel woonfuncties in oude gebouwen als fabrieken en scholen. Verbouw leegstaande bedrijfspanden en grote kantoren voor beginners en doorstaters op de woningmarkt
- De nieuwe functies voor erfgoed zijn erg mooi, zoals de forten, dat geeft karakter aan de stad
- De bestemming veranderen kan alleen als het niet strijdig is met de aard van het erfgoed, woningen in kerken is op het randje, bebouwing in en om forten past gewoon niet
- Nieuwe functies in cultureel erfgoed zijn heel belangrijk, maar geen functies die ook weer veel overheidsgeld vragen
- De verbouwing van de kerk aan de Bemuurde Weerd OZ is een mooi voorbeeld; voorwaarde is een goede architect, de gemeente zou hierin moeten sturen
- Plaats overheidsdiensten in een monumentaal onderkomen
- Maak van leegkomende kerken stiltecentra

Ruimtelijke ordening, nieuwbouw en openbare ruimte

- Minder in metselen van monumenten tussen nieuwbouw, meer ruimte voor monumenten
- Geef evidente blunders uit te verleden ruiterlijk toe, zoals de Neudeflat, sloop ze feestelijk en zet er iets met allure voor terug
- Een plein heeft ook allure, appartementen staan er minstens twee generaties (Vredenburg) terwijl de paar miljoen opbrengst snel besteed zijn
- De openbare omgeving meer afstemmen op het tijdperk van het ontstaan, qua bestrating, straatindeling, groenvoorziening; straten en straatverlichting aanpassen aan het straatbeeld
- Nieuwbouw lijkt erg aan te sluiten bij architectonische trend (Zijdebalen), burgers zullen deze buurten onaantrekkelijk vinden om in te wonen, net als in de meeste naoorlogse buurten
- Nieuwbouw zoveel mogelijk verbieden in de binnenstad; werven restaureren zoveel mogelijk als bij de middeleeuwse werven past en er geen nieuwbouw-uitstraling aan geven (en klimops toestaan en toejuichen)

- Alleen opknappen en niet veranderen zoals het stadhuis (lelijk zink en glas); nieuwbouw op dezelfde manier terugbouwen zoals in de Wittevrouwenstraat
- Zeer streng toezien op architectuur in de oude binnenstad
- Wees zuinig op erfgoed, maar sta vernieuwing niet in de weg
- Nieuwbouw mag niet hoger zijn dan de oude gebouwen ernaast
- Oude parken behouden en geen commerciële 'rommel' als eettentjes en terrassen in maar buiten het park. Oude bomen moeten in de stad blijven, er wordt nu te gemakkelijk over beslist
- Neudeflat slopen en er een plein van maken met terrassen; de Neudeflat is een ongelooflijke smet op de oude binnenstad; Hoog-Catherijne is gebouwd op het prachtige stationsgebied, diverse prachtige panden zijn ervoor verdwenen; het zicht op de Dom vanaf de Catherijnesingel is ontnomen door hoogbouw bij Vredenburg, er staan bij het Vredenburg lelijke bouwsels; de Neudeflat is monsterlijk lelijk; durf een besluit te nemen de flat te slopen; sloop alle ellende uit de jaren '60 en '70
- Meer fietsenrekken in de binnenstad; auto's terugdringen uit het straatbeeld
- Laten we wat doen met het middenrif van de Domkerk; de gemeente dient de herbouw van het schip te ondersteunen, en de openlegging van de archeologische vindplaatsen op het Domplein. Het volbouwen van het Domplein, bijvoorbeeld met het herstellen van het schip, is een slecht idee. Vooral de Domkerk niet herbouwen, de waarde zit grotendeels in het feit dat ie deels ingestort is. De weggestormde kerk is geschiedenis. Zadel de stad niet op met een jarenlange bouwput. Hopelijk wordt de Domkerk eindelijk eens voltooid. Herbouw van het schip wordt gelegitimeerd door de historie van 30 generaties ondergronds en de oecumenische gemeente in de kerk bovengronds. Het Domplein wordt helaas niet genoemd in de enquête
- Nieuwbouw is lang niet altijd passend tussen bestaande bebouwing (Ledig Erf, nieuwe station bij Oosterkade); veel strenger keuren op nieuwbouw, door regels en advisering door de commissie voor welstand en monumenten worden veel vreemde en lelijke dingen toegestaan. Bij veel architecten en stadsplanners is een afkeer tegen historiserend bouwen, dat is onterecht
- Stel een goede stadsarchitect aan met overkoepelend overzicht die tezamen met een kleine getalenteerde en onderlegde groep beslissingen mag nemen over bouwplannen
- Werfkelders/ grachten en Janskerkhof verbieden voor auto's
- De weinige openbare ruimte van parken en pleinen in Utrecht bewaren en opnieuw creëren zoals de Singel. Bouw niet de weinige pleinen/ pleintjes vol
- Bewaren en verzorgen voor het nageslacht, voor massaproductie nieuwbouw hebben we Vinex-locaties
- Kijk naar geschiedenis en plattegrond van vroeger, niet platgooien en maar weer woningen bouwen; eerst water dichtgooien en nu weer herstellen met geld van de belastingbetaler
- Er moet een goed evenwicht zijn tussen nieuwbouw en bestaand monumentale gebouwen, in omvang, materialen en kleuren, Neudeflat, De Planeet en Hoog-Catherijne zijn slechte voorbeelden uit het verleden. Entrees van het centrum zoals Oudenoord/ Kaatstraat zijn erg lelijk. De nieuwbouw op het Vredenburg is verschrikkelijk zonde. Foeilijke Neudeflat kan wel blijven als deze meer vrolijkheid en minder beton uitstraalt

- Het oude is niet per definitie beter dan nieuwbouw, zie bunker Servaasbolwerk, voorwaarde is wel (objectief vast te stellen) kwaliteit
- Bouw geen voor leegstand voorbestemde nieuwe winkels en kantoren in het historische centrum
- Er moet ruimte zijn voor hoogwaardige nieuwbouw, dat is ons toekomstig erfgoed
- Hoog-Catherijne is een enorme blunder, we hebben zelfs geen herkenbaar stationsgebouw. Sloop Hoog-Catherijne, ook in reisgidsen staat dat je in Utrecht verdwaalt in een groot winkelcomplex bij binnenkomst in de stad
- Voor balans tussen commercie en erfgoed is een goed (ambtelijk) zwaargewicht noodzakelijk; voor de ontwikkeling van de stad is een sterke afdeling Erfgoed van groot belang
- Utrecht is nu goed bezig in het behoud van monumenten en het evenwicht met nieuwbouw; men gaat tegenwoordig veel bewuster om met erfgoed
- Creëer nieuw erfgoed, Utrecht mist een groot plein
- Lelijke en onsamenvangende nieuwbouw zorgt voor een complete stedenbouwkundige chaos; de stad is versnipperd
- Nieuwbouw in de omgeving van een monumentaal pand mag juist ook heel modern zijn, als het maar goede architectuur is
- Erfgoed moet onderdeel uitmaken van de huidige tijd en geen geïsoleerd geheel zijn
- Probeer een samenhangend beleid voor straten en wijken te ontwikkelen
- Zorg voor meer monumentaal groen, zoals de Bickershof in Wittevrouwen
- Meer bouwen buiten de stad zoals Leidsche Rijn en op lege, leegstaande of verwaarloosde bedrijventerreinen en niet meer binnen de stad
- Voer de status van beschermde stads- of dorpsgezicht (tijdig) in, bijvoorbeeld voor de Julianaweg in Hoograven
- Zorg dat bij nieuwbouw en grootschalige verbouwingen altijd een cultuurhistorische analyse wordt gemaakt
- Nieuwbouw is er genoeg, het vervangen van monumenten voor nieuwe panden gaat ten koste van de prachtige historische uitstraling. Nieuwbouw in Ondiep is prima, de bouwstijl komt overeen met de reeds aanwezige panden
- De huidige uitbreiding van Hoog-Catherijne is een voorbeeld van wanbeleid en zou alsnog teruggedraaid moeten worden
- De gemeente moet oppassen dat ze niet teveel met de tijd mee wil gaan; er is voldoende ruimte buiten de stad om te bouwen, de skyline wordt nu teveel verpest met nieuwe hoogbouw
- De Utrechtse Dom moet de stad blijven 'dom'ineren. Bouw niet hoger dan de omliggende panden, in een straal van 1 km

Regelgeving en toezicht

- Duidelijke wetgeving – meer plichten voor bezitters van monumenten
- Gemeentelijke bouwinspecteurs zijn niet geschoold om het rijke monumentenbestand te bewaken voor misgrepen. Controle vindt te passief plaats. Tegen het economisch delict van verbouwen zonder vergunning wordt niet of onvoldoende ingegrepen. Geldt ook voor bestrating en bomen. Een monumenten- of omgevingsmanager kan hierin wonderen doen, onder de vlag van de Dienst Monumenten

- Enkel in zeer bijzondere omstandigheden zou een monument/ gebouw van voor 1940 gesloopt mogen worden; het laten vervallen van monumenten/ gebouwen zou strafbaar moeten worden zoals de verkrottingbelasting in België
- Eerder overgaan tot aanschrijven en onteigenen
- Geen opzichtelijke gevelreclame en lichtreclame in oude winkelstraten; drastisch terugbrengen van commerciële uitingen
- De gemeente moet eigenaren beter helpen bij de vergunningverlening voor het opknappen van monumentale panden
- Inventariseren, prioriteit stellen, beleid formuleren en daarna handhaven
- Monumentenzorg moet meer als vraagbaak en partner dienen dan als controlerende en dwingende instantie; niet krampachtig zijn maar wel goed richtlijnen bieden
- Niet teveel laten doen door de gemeente, ambtenaren hebben te weinig verstand van zaken en laten zich leiden door politieke motieven; gemeenten stellen vaak onredelijke eisen
- Versterken van de afdeling monumentenzorg, qua expertise en toezichtcapaciteit
- Leg een databank aan van aannemers met een goede reputatie van renovaties. Huismelkers harder aanpakken bij slecht onderhoud van hun panden

Bescherming en restauratie van monumenten

- Wees niet te erfgoederig, musealisering van de binnenstad loert sowieso al om de hoek
- Onderscheid tussen monumenten waarvan het straatbeeld van belang is en historisch volwaardige monumenten; gevels/ puien/ uiterlijk behouden; in oorspronkelijke staat terugbrengen van gevels en puien van winkelpanden, bijvoorbeeld aan de Oudegracht
- Alleen in zeer uitzonderlijke gevallen zou een gebouw van voor 1940 gesloopt mogen worden
- Oververtegenwoordiging van bepaalde soorten monumenten (arbeiderswoningen) mag leiden tot afbraak en nieuwbouw; flats in Overvecht bewaren of beton in Laagraven heeft geen waarde
- Iconische monumenten die uniek zijn voor Utrecht koste wat kost behouden in originele staat
- Goede balans vinden tussen behoud van uiterlijk en authentieke details maar ook de mogelijkheid aan te passen aan moderne vereisten zoals dubbel glas. Monumentenbehoud moet de leefbaarheid van een gebouw in de 21^e eeuw niet in de weg staan
- Herbestemmen is goed, maar een deel van de waarden gaat verloren, ook binnenin een gebouw. Behoud van het interieur heeft de voorkeur. De binnenkant van historische gebouwen mag worden aangepast, met uitzondering van monumenten. Actievere bescherming van de restanten van historische interieurs. Van Sijpesteijnkade, Pastoefabriek e.d. wel van binnen verbouwen maar niet de uitstraling verliezen
- Beter toezicht, niet meegaan met projectontwikkelaars/ investeerder: het resultaat is lang niet altijd monumentwaardig; zo weinig mogelijk projectontwikkelaars plannen laten maken, ontwikkeling met een Utrechts architectenbureau en met een stadsarchitect
- Het aanzien van de stad is op sommige plekken verknoeid door grootschalige kantoorbouw; de economische spelers in de stad krijgen te weinig tegengas in hun expansiedrift
- Er is te weinig aandacht voor industrieel erfgoed
- Industrieel erfgoed is minder belangrijk dan overig cultureel/ historisch erfgoed
- Meer modern erfgoed beschermen, fabrieken, winkels, scholen

- De gebruiker betaalt het merendeel van de kosten; bij het grootste deel van het erfgoed gaat het om de buitenkant, binnen kan er best wat gebeuren.
- Gebruikswaarde is naast monumentale kwaliteiten van groot belang. Denk aan historievorming, een pand moet aangepast kunnen worden, als een monumentaal pand niet aangepast kan worden met energiebesparende maatregelen, dan krijg je leegstand en verkrotting omdat het niet meer betaalbaar is
- Cultureel erfgoed moet een rol spelen en geen museumstuk worden, uitgezonderd natuurlijk een Rietveld-Schröderhuis en de Domkerk
- De commissie voor welstand en monumenten wordt minder behoudend voor monumenten
- Laat architectuurhistorici vooraf een waardestelling maken
- We leven niet in een museum, niet alles hoeft bewaard te worden; kijkt of iets past bij het imago, karakter van de stad, geen overhaaste en rigoureuze beslissingen zoals dempen van grachten en aanleggen van snelwegen
- Behoud de hovenierswoning bij de Veilinghaven
- Het plan voor Boekhoven-Bosch tast de gevel aan; de gemeente zou de renovatie beter moeten begeleiden
- Er moet een goede balans zijn tussen de vooruitgang en de manier waarop we omgaan met erfgoed
- Geen hypermoderne onderdelen toevoegen, maar restaureren naar het oorspronkelijke concept
- Ingrepen en veranderingen zijn vaak toegestaan, in Utrecht is vrijwel geen stuk erfgoed nog in originele staat
- Kwaliteit van gebouwen en plekken wordt benadrukt door er iets communicatiefs of contrasterends eraan toe te voegen, hulde voor Trajectum Lumen en de UFO op de Inktpot
- Veel van de naoorlogse bebouwing mag met de grond gelijk worden gemaakt
- Meer aandacht voor naoorlogse bebouwing en desnoods woningcorporaties verplichten meer aandacht en geld te steken in het opknappen van deze wijken
- Er moet een rangorde komen voor Utrechts Erfgoed
- Doorloop processen sneller, zoals voor beschermde stadsgezichten Elinkwijk en de De Lessepsbuurt
- Vooroorlogse monumenten zijn nu geen monument maar in de toekomst misschien wel, ze bepalen het aanzicht in verschillende wijken, helaas is er nu geen aandacht voor vanuit de gemeente, dit nieuwe erfgoed moet beter op waarde geschat worden
- Speciale aandacht voor behoud en subsidies voor de werfkelders
- Monumenten nooit slopen, eventueel zoeken naar een vorm van verplaatsing bij belangrijke ontwikkelingen in de stad
- Zet gesloopte panden terug als de bouwtekeningen nog aanwezig zijn

Scholing, jeugd, educatie

- Internetsite van Het Utrechtse Archief verlevendigen voor scholieren
- Scholen betrekken bij de bescherming van monumenten; groen om de monumenten laten onderhouden door scholieren
- Lagere scholen moeten op visite bij monumenten of een monument adopteren.
- Betrek de jeugd bij cultureel erfgoed, door interactieve lesprogramma's, speurtochten enz.

- Schoolgaande jeugd, ouders en vrijwilligers meer bij monumenten betrekken
- Kweek interesse bij bewoners van Utrecht, begin bij de basisscholen. Tijdens geschiedenisles moeten we uitleg geven over het ontstaan van Utrecht en historische panden bezoeken. Er zijn voldoende mogelijkheden om kinderen geïnteresseerd te maken in hun eigen stad